

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

Geismar, Justus Moritz von

Coloniæ Agrippinæ, 1691

[Ad tit. XXVI.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62259)

guram comparat, & eatenus dæmonem, fugasse affirmat. Eodem modo ad Tob. 6. ubi Asmodæus vel indirectè fugatus est fumo cordis piscis Calliomi, ni propter inductam dispoſitionem minùs aptam, vel virtute allegoricâ cordis Christum præfigurantis. Levitæ Exorcismis à Salomone compositis domones olim expellebant, quibus aliqua virtus Divina inerat, licet non tanta, quanta Exorcismis ab Ecclesia institutis. Alias autem fit ex pacto cum dæmone vel expresso, vel tacito.

Ad num. 8. Ad usum fortium consultoriarum requirunt 1. Articulum necessitatis, ne tentetur Deus. 2. Positivum actum reverentiæ. 3. Modum proportionatum, ne Divina Oracula vel Reliquiæ ad sæcularia convertantur. 4. Debitam materiam, ne fiat pro dignitatibus Ecclesiasticis.

Ad num. 9. Observa pactum implicitum esse, quando quis exquirat cognitionem soli Deo reservatam aliunde, quàm ex Deo, id est, per media indebita, & ad id minimè à Dea instituta; nam dæmon se ingerere solet, ut homines implicet vanitate. Unde qui hoc intendit, eo ipso vult à dæmone doceri, & tacitum cum illo pactum contrahit. Explicitum quando quis vel expressè dæmonis auxilium implorat, aut facto ipso, quando facit id, quod scit dæmonem pro tessera suæ operationis & efficientiæ cõstituisse. Divinatoria fors, si fiat *divinativè*, id est, cum indebita usurpatione divinæ cognitionis, sive inquirendo prænotionem futuri, unde prænosci non potest, est intrinsecè mala. Si autè non fiat *divinativè*, sed inquirendo à Deo, & ex ejus revelatione præ-

notionè futuri, non est intrinsecè mala, & hoc modò fiebat in lege veteri, novà autè id non licet. Differt à consultoria, quod consultoria per se primò non ordinatur ad cognoscendum futura, sed solùm ad tollendas dubitationes plerumq; occurrentes, ut licite possit invocari Deus, ut *dignatur* indicare, quid agendum vel vitandum. Sors autem divinatoria per se primò ordinatur ad prænoscentia futura, sive occulta dependentia à libero arbitrio, quorum cognitio solius Dei est propria, & de his Spiritus S. Ecclesiam satis in lege *gratia* illuminavit, quantum necessarium est ad salutem spiritualem.

Ad num. 13. Observa ex Busenb. lib. 3. tr. 1. contra Religionem, quæ est virtus moralis, quæ internus & externus cultus Deo debitus exhibetur, peccatur per excessum, ut per superstitionem, & per defectum, ut per irreligiositatem cum speciebus. Superstitio enim est falsa Religio seu cultus *vittiosus veri, vel falsi* Numinis. Unde alia ratione rei culta, alia ratione cultus.

Divinatio, quæ fit per pactum expressum, & quæ dæmon expressè invocatur, excusari non potest à mortali; ea verò, quæ fit per pactum tantum implicitum, aliquando excusari à mortali quidam asserunt. Videlicet tunc, cum vel intercedit simplicitas & ignorantia non crassa, nec affectata; vel fides vera non adhibetur, sed tantùm timor quidam, aut suspensio suscipitur eventus futuri eò, quod tunc verè superstitiosa nō sit, cū intèrio nō sit talis. *Ibid. dub. 2.*

AD TIT. XXVI.

Ad nu. 1. adde. Peccatum in Spiritum S. dicitur irremissibile Matth. 12.

Quia

Quia ordinariè , & ut plurimum non curatur à peccatoribus 1. Quia directè repudiat gratiam Dei. Sicut si infirmus unico remedio curari posset , & is illud admittere nollet , rectè dicitur morbus incurabilis. 2. Quia cum sit peccatum ex malitia , & non ex ignorantia aut infirmitate, nihil in se habet, unde veniam mereatur. Sannius. tom. 3. dist. 7. q. 4. n. 8.

Ad num. 3. & 9. Observa quod tertius agat de dubio juris. num. 9. de dubio facti. Quod si igitur dubitem de jure, & operer, non incurro irregularitatem; quia præsumitur irregularitas non esse imposita; si de facto, debeo priùs dubium practicum deponere. Vide Zoef. de Vol. nu. 50.

Ad n. 12. in medio addè. Sepeliens si Divinum officium adjungat, sit irregularis. Per *Divinum officium* intellige orationes & solennitates in conductu, ut, qui illas legit solenniter, fiat irregularis, non reliqui, sicut in canente horas, ut idem videatur dicendum si solenniter benedicat fructus, ut in Paschate cibos, in purificatione candelas.

Ad num. 16. Quæres. Quid si Parochus solenniter illos copulet? Videtur etiam referri ad actus ordinis, cum benedictionem nubentium in aliena Parochia facere non possit.

AD TIT. XXIX.

De Clerico per saltum promotò

Observa; si Episcopus consecrationem Episcopalem ante alios Ordine

nes suscipiat, peccat quidem, suspensionem tamen non incurrit, tum quia Episcopatus propriè ordo non est, tum quia pœna suspensionis & interdicti Episcopum non ligat, nisi exprimat. Bonac. in *Verb. Ord. nu. 36.* Idem ait consecrationem Episcopi esse invalidam omisso Sacerdotio, quia character Episcopalis præsupponit Sacerdotalem, potest enim ordinare Sacerdotes. n. 37.

AD TIT. XXXI.

De Excessibus Prælatorum.

AD nu. 1. in fine. Tridentinum dedit Episcopis jurisdictionem in exemptos, & potest censuras ferre in tribus casibus. 1. *Sess. 22. Decreto. de vitandis & obs. celebrat. M. ff.* Ubi conceditur Episcopis facultas procedendi per Censuras contra exemptos celebrâtes in Oratorio privato, nõ approbato, aut horis non debitis, aut ritibus insolitis. 2. *Sess. 25. c. 5.* Ut Clausuram Monialibus imponant, & inobedientes aut contradicentes Censuris compellant. 3. *Sess. 25. c. 16.* Ubi non conceditur Episcopis, ut per Censuras cogant exemptos restituere bona novitiis respicientibus. In aliis casibus licet jurisdictionem habeant, non tamen Censuris procedere possunt, sed remediis aliis.

***

N 2

AD